

Beleidsplan

Veiligheid en Gezondheid

mei 2024

Akkersplein 56a

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
Inleiding	5
Veiligheid en Gezondheid	6
1 Calamiteiten	6
1.1 EHBO/BHV	6
1.2 Achterwacht regeling	6
2 Het 4-ogen en oren principe	6
3 Grensoverschrijdend gedrag	7
4 Binnenkomst	7
5 Overdracht	8
6 Gegevens ouders en bereikbaarheid	8
7 Spelen	9
8 Toilet	9
9 Verschonen	9
10 Buiten	10
10.1 Pollen en stuifmeel en besjes	10
10.2 Wespen	10
10.3 Zonnige dag	10
10.4 Koude dag	10
11 Ziek	11
11.1 Ziek personeel	11
11.2 Zieke kinderen	11
11.3 Medewerkers dienen de volgende maatregelen te treffen bij zieke kinderen:	12
12 Handhygiëne	13
12.1 Wanneer moet je je handen wassen?	13
12.2 Handen wassen gaat als volgt:	13
13 Persoonlijke verzorging en kleding binnen ons team	14
13.1 Persoonlijke verzorging	14
13.2 Kleding	14
14 Veiligheidsaspecten	14
14.1 algemeen	14
14.2 Informatie specifiek voor de baby-dreumesgroep	16
14.3 Specifiek voor de speelzolders	16
14.4 Specifiek voor de slaapkamers	16

15	Verzekering en aansprakelijkheid	17
16	Voeding	17
16.1	Boodschappen en producten bewaren	17
16.2	Regels voedsel bereiden	18
16.3	Baby voeding	19
17	Schoonmaken	19
17.1	Schoonmaakmiddelen	19
17.2	Speelgoed	20
17.3	Beddengoed	20
17.4	Ventilatie	20
	Omgang met kleine risico's	21
	Actueel houden van dit document	22

- Voorwoord

Voor ons verslag 'Veilig en Gezond' hebben we gebruik gemaakt van de volgende methodes:

- Veiligheidsmanagement, Methode voor Kinderdagverblijven
- Veiligheidsmanagement, Methode voor de Buitenschoolse opvang
- Gezondheidsmanagement, Methode voor kinderdagverblijven

Om de gezondheid van de kinderen in Kindercentrum Wollewaps te waarborgen houden wij ons aan het handboek Hygiënerichtlijn voor kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en buitenschoolse opvang (mei 2016). Tevens hanteren we de 'Hygiëncode voor kleine instellingen (januari 2012)'.

Deze methodes en handboeken hebben ons geholpen om alle punten rondom veiligheid en gezondheid goed in kaart te brengen en te waarborgen. Daarnaast vullen we een risico-inventarisatie in met een bijbehorend plan van aanpak, gebaseerd op het branche-instrument RI&E voor kinderopvang en peuterspeelzalen.

Wat betreft handhygiëne volgen wij het beleid van 'heel gewoon handen schoon'. Dit programma is opgesteld voor hygiëne in kinderdagverblijven. We vinden handhygiëne erg belangrijk en hebben daarom dit bij Kindercentrum Wollewaps geïntroduceerd.

- Inleiding

In het 'Beleidsplan veiligheid en Gezondheid' staan al onze huisregels en de praktische zaken om de veiligheid en gezondheid met elkaar te kunnen waarborgen. Hierin hebben wij zelf de grootste verantwoordelijkheid, maar vragen we tevens de medewerking van ouders en waar mogelijk ook die van de kinderen. Op speelse wijze willen we ook de kinderen bewust maken van veiligheid en gezondheid.

Naast de punten die al in het document waren opgenomen, hebben we tijdens teamvergaderingen een inventarisatie gemaakt van de grotere en kleinere risico's. We hebben alle punten ondervangen in de huisregels en onderlinge afspraken. Ons ontruimingsplan en calamiteitenprotocol zijn als bijlages 2 en 3 toegevoegd aan dit verslag. **Met oranje hebben we de grote risico's aangeduid.** We hebben deze niet apart gezet, omdat we graag zo overzichtelijk mogelijk alle risico's willen weergeven, binnen het onderwerp waar ze thuishoren.

We werken met een lijst met actiepunten, welke niet in dit verslag is opgenomen. Dit omdat deze lijst steeds in beweging is. Veel punten worden afgestreept, maar gaat er eens iets stuk of ontdekken we ergens een onveilige situatie, dan komt deze meteen op de lijst te staan.

We willen graag veiligheid bieden en inzichtelijk en transparant zijn voor een ieder die zijn kinderen aan ons toevertrouwt. Daarom hebben we in dit verslag onze visie en ons handelen rondom veiligheid en gezondheid zo duidelijk mogelijk weer gegeven. Regelmatig zal dit document aangepast worden vanwege vernieuwde inzichten, aanpassingen of verbouwingen.

- Veiligheid en Gezondheid

1 Calamiteiten

We proberen met ons beleidsplan veiligheid en gezondheid zoveel mogelijk calamiteiten te voorkomen. Toch kan er iets gebeuren waardoor je toch moet handelen. Om op zulke momenten goed te kunnen handelen hebben al onze pedagogisch medewerkers een EHBO- en BHV-diploma gehaald.

1.1 EHBO/BHV

Iedere pedagogisch medewerker bij ons heeft een Kinder-EHBO diploma behaald en een BHV diploma. We doen dit altijd in onze eigen locatie, zodat je in je eigen gebouw leert hoe te handelen.

1.2 Achterwacht regeling

Wanneer zich bij de eerste of de laatste leidster van de dag een calamiteit voor zou doen, dan kan zij altijd de achterwacht bellen, zij is dan binnen 10 minuten ter plaatse. Binnen 15 minuten kan een 2^e pedagogisch medewerker of leidinggevende aanwezig zijn.

2 Het 4-ogen en oren principe

Op 1 juli 2013 is de wet “Vier-ogenprincipe” ingetreden. Dit houdt in dat er te allen tijde vier ogen en/of oren de kinderen moeten kunnen waarnemen. Het vier-ogenprincipe is in het leven geroepen om **misstanden in de kinderopvang te voorkomen en/of de risico's ertoe te verkleinen**. Het principe van de vier-ogen is pedagogisch verantwoord, het is binnen ons gebouw ook goed haalbaar, gezien de hoeveelheid ramen in de groepen. Hierbij onze invulling van dit principe:

- Aan het begin en einde van de dag voegen we groepen, (zo mogelijk/zo nodig) samen. Er zijn dan nog maar een paar kinderen, op die manier staat niet op elke groep 1 leidster apart.
- We hanteren geen formele toegangsregels tot de groepen. De leidsters of ouders hoeven niet te kloppen als ze de groepen binnenlopen, ze mogen op elk moment van de dag naar binnen.
- Op alle dagen in de week zijn er stagiaires aanwezig. Dit betekent dat er minimaal twee mensen op de groep aanwezig zijn, afgezien van de wettelijke normen die voor de beroepskracht-kind ratio gelden. Op deze manier is het vier ogen- en orenprincipe altijd in werking.
- Als de pedagogisch medewerkster alleen in de slaapruijme verblijft met de kinderen, dan staat er altijd een babyfoon aan, die hoorbaar is door de leidster op de groep, tevens zal de deur van de slaapkamer zo lang open staan.
- Het verschonen gebeurt altijd op de groep, dus in het bijzijn van de andere leidster of stagiaire. Op de baby-dreumesgroepen is de verschoonruimte de verbinding tussen de twee groepen, waardoor er altijd zicht op elkaars handelen is.
- Er zit geen toegangsdeur richting het peutoilet, hier is dus altijd zicht op het handelen. Met grote regelmaat lopen hier medewerkers langs, gezien dit de doorgaande looproute is.
- Een pedagogisch medewerkster is niet langdurig en structureel alleen buiten met kinderen. Het buitenspelen geschied over het algemeen op speelplaatsen die zichtbaar is door omringende woningen. De speelplaatsen zijn ook zichtbaar vanuit de andere groepsruimtes.
- Voor uitstapjes hanteren wij het protocol veilige uitstapjes voor kinderdagverblijven. Hierin is het 4 ogen- en orenprincipe in verwerkt. **Een leidster gaat nóóit alleen met de kinderen op pad, voor het geval er iets gebeurt.**
- Op de BSO, wanneer daar een mannelijke pedagogisch medewerker werkzaam is, dan staat daarnaast altijd een vrouwelijke collega of stagiaire op de groep. Als een kind nog te jong is om zichzelf te redden bij het toilet, dan gaat de vrouwelijke collega mee.

- Bij de ingangen van de groepen zijn hekjes geplaatst, zodat de deuren open kunnen blijven staan om meer openheid te geven wat er op de groepen gebeurt.

3 Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. In ons kindercentrum vinden we dit dan ook erg belangrijk om te voorkomen. We hebben de volgende maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en wat te doen als we merken dat het toch gebeurt:

- De beroepskrachten zijn goed op de hoogte hoe ze de-escalerend te werk moeten gaan. Dit hebben we besproken op teamvergaderingen. Tevens kan er altijd een leidinggevende gevraagd worden bij te springen in een situatie. Zowel bij kinderen, ouders, collega's en stagiaires.
- Vooral bij bso-kinderen weten we waar de risico's zitten, bij welke kinderen we extra alert moeten zijn. Er is veel ruimte in de BSO met veel verschillende hoekjes. Als kinderen het even lastig vinden kunnen ze altijd even op zichzelf zijn als hier behoefte aan is.
- In het pedagogisch beleidsplan hebben we opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan met respect voor elkaars normen en waarden. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is, en wat gepast en ongepast gedrag is. De regels zijn ook samen met de BSO kinderen opgesteld.
- Daarnaast leren we kinderen dat het belangrijk is dat ze het direct aangeven als zij bepaald gedrag als niet wenselijk ervaren. We helpen ze mondiger te maken op momenten dat dit nodig is.
- Waar nodig kunnen onze zorgcoördinator en coach meekijken en adviseren.
- Tijdens teamoverleg wordt regelmatig over het onderwerp gesproken om zo een open cultuur te creëren waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken.
- De Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling wordt nageleefd.
- Alle medewerkers en stagiaires zijn geregistreerd in het personenregister en hebben dus een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG verklaring).
- We werken met een vier-ogenbeleid.
- Medewerkers kennen het vier-ogenbeleid en het wordt goed nageleefd.
- Medewerkers spreken elkaar aan als ze merken dat het vier-ogenbeleid niet goed wordt nageleefd.
- Er zijn duidelijke afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind fysiek wordt naar een ander kind.
- Vermoedens of opvallend gedrag wordt adequaat besproken en waar nodig wordt er overlegd met de jeugdverpleegkundige die maandelijks langskomt. Indien nodig wordt hier vervolg aan gegeven.

4 Binnenkomst

- Rondom ons speelplein staat een hek. Dit hek heeft poorten met een veiligheidssluiting, zodat de jongere kinderen hier niet zelfstandig doorheen kunnen.
- De voordeur van het KDV en de voordeur van de BSO kunnen alleen worden geopend met een tag. Alle ouders en medewerkers krijgen van ons zo'n tag. Voor bezoekers of iemand die de tag is vergeten is er een deurbel.
- De deur naar buiten moet altijd na opening weer goed dicht getrokken worden, zodat er ivm de veiligheid geen andere mensen zomaar naar binnen kunnen komen.

- De tussenhekjes in de gang moeten altijd weer goed afgesloten worden, zodat er geen kinderen zelf naar buiten kunnen gaan. Ook hier zit een veiligheidssluiting op, zodat kinderen een extra barrière hebben voor ze naar buiten zouden kunnen lopen.
- In de entree laten we geen losse voorwerpen op de grond slingeren.
- De schoenen worden altijd netjes onder de kapstok gezet, zodat er niemand overheen kan vallen.
- Buggy's e.d. staan tegen de muur langs de gang.
- De kinderen en pedagogisch medewerkers hebben bij ons allemaal binnenschoenen aan om de vloer schoon te houden. Daarnaast heeft ook ieder ander die binnen komt binnenschoenen aan of maakt gebruik van de schoenhoezen die bij de deur staan. Tot het tussenhekje in de gang kunnen buitenschoenen gedragen worden, daarna moeten binnenschoenen of schoenhoezen worden gedragen. In de BSO gang mogen de buitenschoenen alleen in het voorportaal worden gedragen, daarna moet gebruik gemaakt worden van schoenhoezen.
- Alle kinderen van 0 tot 2 jaar hebben een mandje in de kast in de baby- of dreumesgroep waarin de persoonlijke spullen bewaard worden. Hun jas kan aan de kapstok, de schoenen kunnen eronder staan.
- Alle kinderen vanaf 2 jaar, hebben hun jassen, tassen en schoenen in de garderobe bij de peutergroepen.
- Alle kapstokken zijn voorzien van luizencapes, mocht er een kindje zijn met luizen, dan wordt verspreiding zoveel mogelijk voorkomen.
- De tassen van de BSO kinderen moeten boven hun jas op de plank boven de kapstok worden geplaatst of aan de kapstok gehangen.
- We hebben overal waar kon de drempels weggehaald uit het gebouw, dit om struikelen te voorkomen.
- Wanneer BSO kinderen van school komen en ze hebben hun jas opgehangen en schoenen uit gedaan, gaan ze altijd eerst naar het toilet om hun handen te wassen.
- Ouders houden hun eigen (hand)tas bij binnenkomst bij zich. Op deze manier kunnen kinderen niet bij eventuele gevaarlijke spullen uit de tas komen.

5 Overdracht

- Wordt het kind door een ander dan de ouder/verzorger opgehaald, dan dient de ouder dit duidelijk van te voren aan de pedagogisch medewerker door te geven, anders wordt het kind niet meegegeven.
- De ouder/verzorger meldt bij het brengen altijd het kind aan bij de pedagogisch medewerker en meldt dit ook weer af bij het ophalen.

6 Gegevens ouders en bereikbaarheid

- Ouders hebben inzage in hun persoonlijke gegevens, in ons online reserveringsprogramma. Het is de verantwoordelijkheid van de ouders om deze gegevens up to date te houden. Dit is belangrijk i.v.m. bereikbaarheid in noodgevallen of bij ziekte. Ze kunnen niet alles via het programma wijzigen, dus wijzigingen kunnen via de mail aan ons doorgegeven worden.
- Tijdens het verblijf van het kind op de kinderopvang dient de ouder/verzorger(of een waarnemer) telefonisch bereikbaar te zijn voor ons. Dit kan via mobiele telefoon, maar mag ook indirect via de werkgever. Het is de eigen verantwoordelijkheid van de ouders om wijzigingen in gegevens direct door te geven aan ons.

7 Spelen

- De loopruimtes worden zoveel mogelijk vrij gehouden van losliggend speelgoed, de kinderen spelen voornamelijk in de verschillende speelhoeken die we gecreëerd hebben. Er is veel ruimte waardoor het risico op botsen tegen objecten en elkaar klein is.
- Tussendoor leren we het opruimen met de jonge kinderen aan. Met de oudere kinderen hebben we de afspraak gemaakt dat ze zelf hun speelgoed weer opruimen. Ook de pedagogisch medewerkers ruimen tussendoor los liggend speelgoed op. Ook wordt goed in de gaten gehouden of het speelgoed past bij de leeftijd op de groep. Te kleine materialen voor jonge kinderen worden meteen apart gelegd.
- Speelgoed moet op de groep blijven waar het is, dit om zoveel mogelijk te voorkomen dat er te klein speelgoed bij de jonge kinderen terecht komt.
- Speelgoed dat stuk is en daardoor een gevaar oplevert wordt meteen weggelegd ter reparatie of weggegooid.
- Binnen mag je niet gooien met harde voorwerpen, op deze manier kunnen we voorkomen dat (per ongeluk) op iemand wordt gegooid en dat er materialen stuk gaan.
- **We gaan niet op kasten en vensterbanken staan of klimmen.**
- Binnen wordt niet met ballen gespeeld, alleen met ballen van pluche of foam die hiervoor bedoeld zijn.

8 Toilet

- Er mag geen speelgoed mee naar het toilet.
- Na het plassen gaan we handen wassen.
- Kinderen tot 3 jaar gaan alleen onder toezicht naar het toilet.
- Er wordt bij de oudere kinderen gecontroleerd of het al zelfstandig lukt of dat ze nog hulp nodig hebben en of de handen gewassen worden.
- Waar nodig helpen we of leggen we uit hoe ze het moeten doen.
- Als zij geholpen heeft, wast ook de pedagogisch medewerker meteen haar handen bij het kindertoilet.

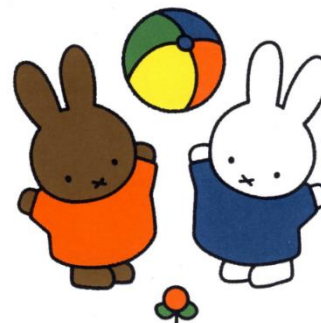
9 Verschonen

- **De pedagogisch medewerker blijft altijd voor de aankleedtafel staan als er een kind op ligt. Bij de baby-dreumesgroep ligt het kind in de lengte richting op het verschoonmeubel, waardoor vallen bijna niet mogelijk is.**
Alle benodigdheden liggen binnen handbereik zodat het ook niet nodig is om er bij weg te lopen.
- Het trapje om op de aankleedtafel te klimmen is voorzien van een goede leuning, dichte treden en makkelijk begaanbaar voor een kind. Afspraak: het kind wordt altijd begeleid door de pedagogisch medewerker bij het naar boven en naar beneden klimmen.
Het kind kan nooit alleen op de trap klimmen, aangezien ze niet zelfstandig de trap uit het verschoonmeubel kunnen halen.
- **De vieze luier wordt meteen tijdens het verschonen in de luiyremmer gedaan, op deze manier kan het kind niet aan de vieze luier komen.**
- **Altijd handen wassen na het verschonen, zo nodig tussendoor ook.**
- **Altijd het aankleedkussen, het blad en de kraan met de spuitbus en een tissue schoon maken.**
- **Bij vervuiling met bloed, bloederige diarree of braaksel wordt het verschoonkussen na reiniging gedesinfecteerd met alcohol 85% en worden handschoenen gebruikt.**
- **De zalf voor de billen wordt altijd met een spatel uit het potje gehaald.**

10 Buiten

- We spelen alleen op ons eigen terrein, binnen het afgeschermd deel.
- Iedere groep heeft zijn eigen speelgebied, hierdoor kan iedere leeftijd zijn eigen spelvorm kiezen, zonder dat ze heel erg op kinderen van andere leeftijden hoeven te letten.
- De baby-dreumesgroep heeft een eigen binnentuin. Deze ruimte is helemaal veilig ingericht voor ze.
- De buitenruimte wordt dagelijks gecontroleerd en zo nodig opgeruimd, zodat er geen afval, paddenstoelen of iets anders gevaarlijks kan blijven liggen of ontstaan.
- Kinderen mogen niet eten of drinken in de zandbak.
- Het zandbakzand wordt na gebruik weer afgedekt.
- Al het buitenspeelgoed wordt ieder jaar gecontroleerd op slijtage. Als er slijtage gevonden wordt dan wordt dit speelmateriaal weggegooid of zo snel mogelijk gerepareerd en zo nodig tot die tijd buiten gebruikt gezet.
- De speeltoestellen zijn goed gekeurd en worden jaarlijks gecontroleerd door een erkend bedrijf.
- Mocht er ijs/sneeuw liggen dan zorgen we dat er een veilig looppad wordt gecreëerd om van de voordeur naar het hek te komen door te vegen en/of te strooien.

10.1 Pollen en stuifmeel en besjes

- De struiken waar in het najaar en de winter giftige besjes aan zitten die bij ons op het terrein staan, hebben we direct verwijderd.

10.2 Wespen

- We voorkomen dat kinderen buiten lopen met plakkerige (zoete) handen en monden.
- Bij overlast hangen we wespenvangers op.

10.3 Zonnige dag

- Bij zonnig weer zorgt de pedagogisch medewerker dat de kinderen niet te lang blootgesteld worden aan de zon, vooral de wat jongere of hiervoor kwetsbare kinderen.
- De kinderen worden zo nodig vooraf ingesmeerd met zonnebrandcrème.
- Zo nodig blijven we in de schaduw spelen, onder de grote boom, de overkapping of de parasols.

10.4 Koude dag

- We beperken de duur van het buiten spelen bij lage temperaturen of gure wind.
- We zorgen voor goede kleding als het erg koud is. In eerste plaats vragen we ouders sjaals en mutsen mee te geven. Zo nodig hebben we altijd extra mutsen, wanten en sjaals.

➤ Na het buitenspelen gaan we altijd handen wassen.

11 Ziek

11.1 Ziek personeel

- Draag altijd zorg voor een goede handhygiëne.
- Draag zorg voor een goede hoesthygiëne.

De volgende maatregelen zijn van belang:

- Voorkom ‘aanhoesten’ (hoest of nies niet in de richting van een ander);
- Houd tijdens het hoesten of niezen de hand voor de mond;
- Was na hoesten, niezen of neus snuiten de handen;
- Wrijf niet in je gezicht.

Bij (mogelijk) besmettelijke ziekteverschijnselen, zoals diarree of huiduitslag, nemen we bij twijfel contact op met de Arboarts. De Arboarts zal dan beoordelen of de medewerker wel of niet mag blijven werken en onder welke voorwaarden. **Een koortsblaar, krentenbaard of dergelijke besmettelijke huiduitslag altijd melden bij de leidinggevende, zodat er goede maatregelen getroffen kunnen worden.**

11.2 Zieke kinderen

Ieder kind is wel eens ziek. Soms is het moeilijk om te beoordelen of je hem of haar thuis moet houden van het kindercentrum. Kinderen kunnen plotseling ziek worden, maar ook snel weer opknappen. De mate van ziek zijn kan bij kinderen snel veranderen. Een hangerige, wat koortsige peuter kan na even geslapen te hebben weer helemaal zijn opgeknapt. Maar een onschuldig lijkende verkoudheid kan snel verergeren. Reden genoeg om ziekte bij jonge kinderen serieus te nemen. Kinderen die ziek zijn, hebben behoefte aan een rustige, vertrouwde omgeving waar ze de nodige aandacht en verzorging krijgen. Deze vinden ze het liefst thuis.

Dan reist vanzelf de vraag: wanneer is een kind ziek? In dit hoofdstuk wordt uitgelegd hoe met zieke kinderen wordt omgegaan en wat de richtlijnen bij het toedienen van medicijnen zijn.

- Als het kind ziek is geworden en niet naar het kinderdagverblijf of BSO kan komen dient dit zo spoedig mogelijk telefonisch doorgegeven te worden door de ouders/verzorgers.
- Wij vinden een kind ziek als hij door zijn gesteldheid niet in staat is deel te nemen aan de dagelijkse gang van zaken, het zij door bijv. overgeven, diarree of hoge koorts. De wettelijke regeling is dat kinderen met een temperatuur van 38.5°C (koorts) niet meer naar de opvang mogen. Wij dienen in principe geen zepillen toe, omdat een kind dat dat nodig heeft, eigenlijk niet fit genoeg is om naar de opvang te komen.
- Als wij constateren dat een kind ziek is en/of koorts heeft, zullen wij telefonisch contact opnemen met de ouders/verzorgers (of uw waarnemer). In overleg wordt besloten of, en zo ja, wanneer en door wie het kind zal worden opgehaald. Bij ongelukken die dringend eerste hulp behoeven en/of advies met betrekking tot gezondheidszaken, kunnen wij terecht bij de GGD en/of bij een arts. Voor de meeste kinderen is dat normaliter hun eigen huisarts.
- Bij een ongeval zullen wij naar de eigen huisarts van het kind gaan en contact opnemen met de ouders/verzorgers zodat zij ook die kant op kunnen komen. Als het een ernstig ongeval betreft, zullen wij natuurlijk 112 waarschuwen.
- Mocht het kind medicijnen gebruiken, dan gelden de regels zoals verwoord in het protocol “Protocol Medicijngebruik Wet BIG”. Dit protocol is op onze locatie aanwezig. Mocht het nodig zijn dat het kind bij ons op locatie medicijnen toegediend moet krijgen, dan dient de ouder het formulier ‘Verklaring omtrent medicijngebruik’ in te vullen en te ondertekenen.
- **Wanneer er besmettelijke ziekten binnen de kinderopvang geconstateerd worden, dan maken wij dit bekend aan de ouders. In verband met onze wettelijke verplichting van het melden van infectieziekten aan de GGD verwachten wij ook dat de ouder indien het kind een besmettelijke ziekte of aandoening heeft, ons informeert.**
- Kinderen waarbij een besmettelijke ziekte of aandoening (b.v. waterpokken of krentenbaard) wordt geconstateerd, kunnen tijdelijk niet gebruik maken van de opvang. Pas als blaasjes zijn ingedroogd en/of besmettingsgevaar voorbij is zijn de kinderen weer welkom. Dit i.v.m.

besmettingsgevaar voor andere kinderen, m.n. de baby's en eventuele zwangere moeders.

Voor hen en natuurlijk ook de andere kinderen willen we een zo veilig mogelijke omgeving creëren. Bij twijfel graag even bellen voor overleg.

- Wij hanteren de handboeken "Gezondheidsrisico's in een kindercentrum of peuterspeelzaal" en "Gezondheidsrisico's in een basisschool en buitenschoolse opvang" van de GGD.

Wanneer kinderen ziek zijn, maar nog wel naar ons kindercentrum kunnen, zoals bij verkoudheid, dan proberen we (afhankelijk van de leeftijd) ze een aantal maatregelen aan te leren om te voorkomen dat ze andere kinderen niet besmetten:

- Hoest of nies niet in de richting van een ander;
- Draai je hoofd weg of buig het hoofd tijdens het hoesten of niezen.
- Houd tijdens het hoesten of niezen een papieren zakdoek, de hand of de binnenkant van de elleboog voor de mond.
- Was de handen na hoesten, niezen of neus afvegen.
- Niet krabben aan wondjes, maar mocht dit toch gebeuren meteen na krabben aan wondjes of blaasjes handen wassen.
- Niet in je gezicht wrijven.

In geval van epidemieën of pandemieën gelden er specifieke richtlijnen en maatregelen. We volgen de richtlijnen van het RIVM en beslissen of een kind wel of niet mag komen aan de hand van de meest recente beslisboom van BOiNK.

11.3 Medewerkers dienen de volgende maatregelen te treffen bij zieke kinderen:

- Snottebellen voorkomen door de kinderen op tijd de neus af te veegen of te laten snuiten.
- Altijd papieren zakdoeken of tissues gebruiken en daarna weggooien.
- Ook slabbetjes, washandjes en spuugdoekjes voor 1 kind gebruiken en daarna meteen in de was (dit doen we uiteraard ook bij niet zieke kinderen).
- Dep het pus/vocht uit blaasjes of wondjes van kinderen regelmatig met bijvoorbeeld een wattenstaafje.
- Altijd wondjes/blaasjes afdekken met een pleister of verband.
- Dek een loopoor af met een steriel gaasje.
- Bij temperaturen altijd naderhand de thermometer ontsmetten alcohol 85%.
- Materialen en oppervlakken die verontreinigd zijn met pus of vocht goed schoonmaken met alcohol 85%.
- Was de handen na aanraking met pus of vocht, en gebruik daarna handalcohol.
- Gebruik zelf handschoenen als je zieke kinderen verschoont of wondjes schoonmaakt.

12 Zwanger

Medewerksters die zwanger zijn, kunnen tijdens de zwangerschap en de periode van borstvoeding zoveel mogelijk het eigen werk blijven doen, met de vaste taken op de vaste groep(en). Op die manier waarborgen we de stabiliteit en continuïteit.

13 Handhygiëne

Wat betreft handhygiëne volgen wij het beleid van 'heel gewoon handen schoon'. Dit programma is opgesteld voor hygiëne in kinderdagverblijven. We vinden handhygiëne erg belangrijk en hebben daarom dit bij Kindercentrum Wollewaps geïntroduceerd. Dit houdt in dat ook iedere nieuwe medewerker of stagiaire hier door ons bekend mee wordt gemaakt zodat we de hygiëne goed kunnen waarborgen.

Ook de kinderen leggen we al spelenderwijs uit waarom schone handen belangrijk zijn. We proberen ze gaandeweg op een leuke manier bewust te maken van hygiëne.

We hebben zowel voor het personeel als voor de kinderen instructiekaarten opgehangen waarop staat uitgelegd hoe je je handen hoort te wassen en wanneer je je handen in ieder geval moet wassen. De jongste kinderen leren het door gewoonte, wij maken altijd hun handen schoon voor ze iets gaan eten, na het buitenspelen en als ze andere dingen hebben gedaan waar ze vies van worden. De beste leermethode: goed voorbeeld doet goed volgen. Dus wij zijn er erg alert op. We hebben papieren wegwerp handdoekjes en daar waar we nog handdoeken gebruiken, vervangen we ze elke dag. We gebruiken alleen vloeibare zeep.

13.1 Wanneer moet je je handen wassen?

Voor:

- het aanraken en bereiden van voedsel (flesvoeding, lunch, fruithapjes e.d.);
- het eten of het helpen bij eten;
- wondverzorging (zoals pleister plakken en het aanleggen van verbandjes).

Na:

- toiletgebruik / billen afvegen;
- bij het (mogelijk) contact met lichaamsvochten zoals speeksel, snot, braaksel,
- urine/ontlasting, wondvocht of bloed (bijv. bij het afnemen van snotneuzen);
- wondverzorging (zoals pleister plakken en het aanleggen van verbandjes);
- zichtbare of voelbare verontreiniging van de handen;
- hoesten, niezen en snuiten in de handen of in een zakdoek;
- elke verschoning van een kind (dus niet alleen na de hele verschoonronde). Dit geldt ook als de luier schoon bleek;
- het uittrekken van handschoenen.
- buiten spelen;
- contact met vuil textiel (bijv. vuile slabbetjes, een vaatdoekje) of de afvalbak;
- schoonmaakwerkzaamheden.

8.2 Handen wassen gaat als volgt:

- Gebruik stromend water.
- Maak de handen nat en doe er vloeibare zeep op.
- Wrijf de handen (gedurende 10 seconden) over elkaar en zorg ervoor dat water en zeep over de gehele handen worden verdeeld.
- Let op de kritische punten: was ook de vingertoppen goed, tussen de vingers en vergeet de duimen niet.
- Spoel de handen al wrijvend af onder stromend water.
- Droog de handen af met de handdoek. Stoffen handdoeken minstens ieder dagdeel vervangen of bij zichtbare vervuiling direct.

Dit geldt voor zowel de kinderen als voor de medewerkers.

Voor hele jonge kinderen is het natuurlijk lastig de handen zelf te wassen. De pedagogisch medewerkers reinigen de handen van jonge kinderen door gebruik te maken van een washand of doekje.

9 Persoonlijke verzorging en kleding binnen ons team

9.2 Persoonlijke verzorging

Wij stellen eisen aan de persoonlijke verzorging en kleding van ons team omdat je als pedagogisch medewerker een voorbeeldfunctie hebt naar de kinderen. Tevens zijn er ook regels vanwege de veiligheid.

- Zorg dat open wondjes zijn afgedekt met een waterafstotende pleister.
- Draag zo weinig mogelijk sieraden.
Dit in verband met de veiligheid van de kinderen en van de werknemer (baby's gaan aan lange oorbellen hangen). Maar ook in verband met hygiëne, handen met sieraden zijn minder gemakkelijk schoon te houden dan zonder sieraden.
- Geen lange nagels, kunstnagels of nagellak.
Onder lange nagels blijft eerder vuil zitten dan onder korte nagels. En aan afgebrokkelde nagellak hecht zich gemakkelijk vuil.
- Lange haren vast dragen.
Het haar kan dan tijdens activiteiten niet in je gezicht hangen, maar ook voor de veiligheid (kleine kinderen die er aan gaan trekken).
- Zorg voor een aangename geur, daarmee ook geen overdadige parfum of deodorant lucht.
- Geen zichtbare tatoeages en piercings.
Dit in verband met de uitstraling en de veiligheid voor de werknemers als kinderen eraan gaan trekken.

9.3 Kleding

- Kies voor schoenen die makkelijk zitten, controleer of er geen gladde onderkant onder zit i.v.m. de veiligheid.
- Geen hoge hakken. Dit in verband met veiligheid van de kinderen (op vingers staan, vallen) en de veiligheid van de werknemer (slecht voor rug, vallen).
- Geen kleding met gaten, zowel gescheurd als erin genaaide gaten niet.
- Zorg dat je ook fatsoenlijk kunt bukken met je kleding, dus niet te strak. Ook niet een te korte broek of rok (dus geen shorts of minirok). Geen zichtbare bovenlijven, bikini's, shirts met laag decolleté, blote schouders, aanstootgevende kleding, korte rokjes, kleding met provocerende teksten/prints.
Dit in verband met de uitstraling ervan en de voorbeeldfunctie die je hebt. Meestal werkt dit soort kleding ook niet prettig omdat je er steeds op moet letten of alles nog behoorlijk zit.
- Geen vuile of kapotte kleding.

10 Veiligheidsaspecten

10.2 algemeen

- Ieder jaar wordt het meubilair nagelopen op eventuele splinters of andere slijtage.
- I.v.m. mogelijke allergieën zijn er geen echte planten in de leefruimtes met jonge kinderen aanwezig. Zolang in de BSO ruimte geen kinderen zijn die hier last van hebben, hebben we daar wel echte planten voor een gezellige huiselijke sfeer.
- **Alle kasten die mogelijk om kunnen vallen zijn verankerd aan de muur. Kinderen mogen niet in en op de kasten klimmen.**
- **Kasten waar kinderen niet bij mogen, zijn beschermd met een kindersluiting. De kinderen kunnen dit niet zelfstandig openmaken.**
- De afvalcontainers zitten in de keukenblokken en in of op de verschoonmeubels verwerkt, zodat kinderen er niet gemakkelijk bij kunnen komen.
- Raamdecoratie wordt buiten bereik van de kinderen opgehangen.
- Alles waar de kinderen niet bij mogen komen wordt hoog weggezet/opgehangen.
- Alle radiatoren in het KDV zijn afgeschermd met een houten ombouw, zodat de kinderen zich niet kunnen bezeren of branden aan de radiatoren.

- De radiatoren in de gangen zijn zo ingesteld dat ze niet te heet kunnen worden. Verder zit er een houten plank voorlangs zodat ze niet op de dunne metalen rand kunnen vallen.
- Tevens is deze houten plank, in combinatie met de kapstok erboven, een doorvalbescherming voor het glas erachter.
- Overall zit veiligheidsglas in de deuren, dit valt in heel veel kleine onscherpe stukjes uiteen wanneer het zou breken. Het breekt ook minder snel. Toch hebben we op de deuren met een groot raam, op kind hoogte, een plank geplaatst waar de kinderen tegenaan kunnen duwen. Op die manier voorkomen we dat ze steeds tegen het glas duwen.
- **Het keukenblok in de groepsruimtes is alleen voor voedselbereiding, de verschoonmeubels zijn voor het verschoneren. Dit wordt strikt gescheiden gehouden.**
- Op alle deuren binnen het KDV zit een veiligheidsstrip zodat kinderen niet hun vingers aan de scharnierkant tussen de deur kunnen krijgen. Alleen in de BSO zijn deuren waar geen veiligheidsstrip op zit, deze kinderen zijn al ouder en kunnen hier zelf om denken. We attenderen de kinderen hier wel op.
- **Alle stopcontacten zijn afgeschermd met stopcontactbeveiligers. Tevens zijn alle groepen op een aardlekschakelaar gemonteerd.**
- Alle spijlen van hekjes (box, traphekjes, bedjes) hebben een spijlbreedte tussen de 4,5 en 6,5 cm, zodat het risico dat een kind klem komt te zitten tussen de spijlen nog maar zeer klein is.
- **Alles omtrent veiligheid staat in de gang en bij het kantoor: grote verbanddoos, BHV hesjes, gifwijzer, enz.**
- De lampen worden 's ochtends voor opening aangedaan en gaan pas na sluiting weer uit, zo is er altijd voldoende licht in de ruimtes. Verlichting in de gangen doen we overdag uit als er voldoende
- Ramen worden alleen open gezet als er geen kinderen aanwezig zijn of als dit qua buitentemperatuur veilig is. Te allen tijde wordt tocht voorkomen.
- De ramen zijn beveiligd met een schroefje, waardoor ze moeilijk te openen zijn voor kinderen.
- **In de leefruimte mogen geen hete vloeistoffen (hete thee/heet schoonmaaksop) gebruikt worden. Als iemand wel bijv. thee in de groepsruimte drinkt, dan moet dit aangelengd zijn met koud water, zodat niemand zich er meer aan kan branden.**
- Kinderen komen niet op het toilet van de pedagogisch medewerksters.
- **Kasten en ruimtes waar geen kinderen mogen komen zijn afgesloten met een schuifslot of afgeschermd met een hekje.**
- In ons kindercentrum en op de speelplaats mag niet gerookt worden, ook niet vlakbij in het zicht van de kinderen.

10.3 Informatie specifiek voor de baby-dreumesgroep

- Deze ruimte is geschikt voor kinderen van 0 tot 2 jaar.
- In deze ruimte zijn alleen materialen aanwezig voor de jongste kinderen en die voor hun veilig zijn.
- Voor de allerkleinsten is er een box op de hoge stand, zodat ze veilig liggen. **Voor baby's die zich beginnen op te richten of zelf gaan staan is er een box op de lage stand.**

10.4 Specifiek voor de speelzolders

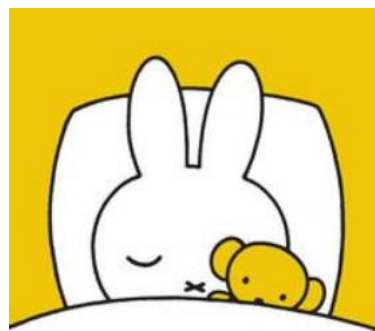
- **Er mag niet gestoeid worden bij de trapjes van de speelzolders. Ook mag er niet geleund of geklommen worden over en op de leuning van de trapjes.**

- Er mogen geen grote dingen op de speelzolder staan waar kinderen op kunnen gaan staan. Dus geen stoeltjes, tafeltjes e.a. grote materialen. Anders zou dit als opstapje kunnen werken en het risico er zijn dat kinderen over het hekje gaan klimmen.
- Het hekwerk is hoog gemaakt om te voorkomen dat kinderen gaan klimmen. En de trappen zijn in delen opgedeeld en bekleed met vloerbedekking zodat als een kind zou vallen, het risico tot bezeren kleiner is.
- Er zijn traphekjes geïnstalleerd bij de trappen zodat wanneer nodig de trap afgeschermd kan worden voor bijv. jongere kinderen.
Bij de grote speelzolder komt een uitdagende trap voor BSO kinderen. De uitdagende trap kan zowel aan de bovenkant als aan de onderkant afgesloten worden met een hekje.
- De spijlen van het hekwerk hebben de veilige afmetingen.

10.5 Specifiek voor de slaapkamers

- De evacuatiebedden met een deurtje, hebben een kinderveilige sluiting.
- Op een slaapkamer recht tegenover de uitgang en in de gang richting de uitgang, staan evacuatiebedden, zodat wanneer we het pand snel zouden moeten verlaten, de kinderen vanuit de bedden daarin gezet kunnen worden en meegenomen worden naar buiten. Er is een deur in de slaapruijnte die direct verbinding heeft met buiten.
- We gebruiken stevige passende matrassen zodat het kind niet onder of naast de matras kan raken.
- Voor de allerkleinsten hebben we wiegen. Als een baby zich begint op te richten wordt ze in een ledikant gelegd.
- Wij gebruiken alleen katoenen lakens en dekens, nooit dekbedden, stootranden of kussens. Alle kinderen slapen in een slaapzak. Als een kind onder een deken slaapt wordt het bed altijd kort opgemaakt zodat het kind met zijn voeten tegen het voeteinde ligt.
- We zorgen dat de temperatuur op de slaapkamers tussen de 18° en 20°C zit. Als het zomers warmer wordt passen we de temperatuur voor de kinderen aan dmv airco's. Afhankelijk van de temperatuur leggen we de kinderen in een dunnere slaapzak of alleen in een romper in bed. De CO2-meter meet ook de temperatuur in de kamer en registreert dit, zodat we er altijd zicht op hebben.
- Er zit een ventilatiesysteem in de slaapkamers dat geschikt is voor de kinderopvang. Het is CO2 gestuurd en registreert deze waarden ook. Op die manier hebben we goed inzicht in de kwaliteit van de lucht in de slaapvertrekken.
- In de slaapkamers is altijd voldoende licht om nog te kunnen zien.
- Naast een paar knuffels is er geen speelgoed in de slaapkamers aanwezig.
- Kinderen mogen niet spelen in de slaapkamers, ze lopen daar nooit zonder begeleiding.
- De bedden zijn stabiel en stevig en kunnen met geen mogelijkheid omvallen. De bevestigingspunten voor de bed bodems worden jaarlijks gecontroleerd of ze nog stevig en stabiel zijn en of de sluitingen van de bed hekjes nog goed functioneren.
- Kinderen slapen alleen in de bedden, niet op andere plaatsen.
- Via de babyfoon wordt gecontroleerd wanneer kinderen slapen of wakker zijn. Ook wordt er regelmatig even bij de slapende kinderen gekeken.
- De jongste baby's die net bij ons zijn slapen meestal op de babygroep, zodat we ze goed in de gaten kunnen houden en ze niet ver weg zijn van een leidster.
- In de gang van de slaapkamer hangt een whiteboard waarop de namen van de kinderen worden gezet die slapen, zodat altijd bekend is welke kinderen in de slaapkamers zijn.

11 Verzekering en aansprakelijkheid

- We hebben voor de kinderen een collectieve ongevallenverzekering afgesloten.
- Ook als de kinderen meerijden in de auto zijn ze verzekerd voor ongevallen.
- Op grond van de wet ben je als ouder risicoaansprakelijk voor de schade veroorzaakt door je kind. We raden daarom ouders aan om naast de ziektekostenverzekering ook een WA verzekering voor hun kind af te sluiten.
- Als een kind zelfstandig – zonder begeleiding – van bijvoorbeeld school naar de bso of van de bso naar huis mag gaan óf deel mag nemen aan activiteiten buiten de bso, dan geeft de ouder hiervoor vooraf toestemming. Ouders zijn daarmee zelf aansprakelijk als hun kind onderweg of op de buitenschoolse activiteit iets overkomt.
- Als een kind (incidenteel) medicatie nodig heeft wat door een van onze pedagogisch medewerkers toegediend moet worden, dan moet vooraf een ‘Verklaring medicijnverstrekking’ ingevuld worden. Dit document is te verkrijgen bij een van de pedagogisch medewerkers van Wollewaps.

12 Voeding

- Voor we gaan eten wassen we onze handen. Dit geldt zowel voor de pedagogisch medewerkers die eten pakt of klaarmaakt, als voor de kinderen die gaan eten.
- Als we eten of drinken, dan gaan we even rustig zitten.

12.2 Boodschappen en producten bewaren

- De hygiëne rondom voedsel begint al bij het opruimen van de boodschappen, boodschappen zijn vanuit de fabriek vaak al door vele (vieze) handen geweest. Daarom nemen we eerst alle boodschappen af voor ze bij ons de kast in gaan. Als ze dan gebruikt worden of op tafel worden gezet scheelt dat een hoop bacteriën die niet meer kunnen worden overgedragen.
- Gekoelde producten worden als eerste afgenomen en in de koelkast/vriezer opgeborgen.
- Ook na gebruik op tafel worden alle gebruikte producten afgenomen en teruggezet in de koelkast en kasten om bacteriegroei en kleven te voorkomen.
- **De temperatuur van de koelkast is altijd rond de 4°C (maximaal 7°C) en de vriezer altijd hooguit -18°C.**

- De producten worden volgens het first-in-first-out-systeem opgeborgen om te voorkomen dat producten over datum raken.
- **Als producten over datum zijn worden ze weggegooid.**
- Open verpakkingen worden voorzien van een openingsdatum. Zo nodig wordt de inhoud in een bakje/zakje gedaan.
- **Zelf ingevroren producten worden voorzien van een invriesdatum. De bewaarwijzer van Voedingscentrum wordt bij ons gehanteerd voor het bewaren van producten zonder datum om in te vriezen.**

De vriezer

- **Gebruik voor restjes goed afsluitbare bakjes** of diepvrieszakken. Noteer wat er inzit en de datum.
- Te veel verse groente gekocht? Blancheer deze 2 minuten in kokend water en laat afkoelen. **Je kunt de groente nu nog maanden in de vriezer bewaren.**
- **Vries brood direct na aankoop in** en ontdooi per dag wat je nodig hebt.

Hoe lang in de vriezer

In de vriezer kunnen geen bacteriën groeien, als de temperatuur laag blijft. Wel kan de kwaliteit van producten wat achteruit gaan. De meeste producten kan je ongeveer **3 maanden** invriezen zonder kwaliteitsverlies. Er is een aantal uitzonderingen:

Brood en slagroomgebak	4 weken
Rauw rundvlees, kip	9 maanden
Rauw varkensvlees	4 maanden
Geblancheerde groenten en zacht fruit	12 maanden
Ijs	12 maanden
Magere vis (kabeljauw, schol, tonijn)	6 maanden

12.3 Regels voedsel bereiden

- De keuken is gescheiden van de verschoonplek.

- Draag altijd zorg voor een goede handhygiëne.
- Werk met schoon keukenmateriaal in een schone werkomgeving.
- Schone materialen staan altijd in de kast, vieze materialen zitten in de vaatwasser of staan in het daarvoor bestemde krat op transport naar de vaatwasser.
- Babyvoeding, vlees, vleeswaren, vis, gevogelte, gebak wordt ontdooid in de koelkast.
- Drip wordt goed opgevangen en schoongehouden.
- Groente wordt niet van tevoren ontdooid.
- Producten worden kort voor gebruik uit de koeling gehaald en ook zo snel mogelijk na gebruik weer teruggelegd (maximaal 30 minuten).
- Gekoelde producten die langer dan dertig minuten buiten de koelkast zijn geweest gooien we weg.
- Wij gebruiken geen magnetron aangezien niet bewezen is dat een magnetron geen schadelijk effect heeft op het voedsel en dus wellicht ook op de persoon die dit eet.
- Fruit en groente wordt goed gewassen en wordt na bewerking direct gegeten.
- Beslag bereid met eieren wordt niet langer dan ½ uur buiten de koelkast bewaard.
- Een gekoelde maaltijd is bij het serveren ten hoogste 7°C.
- Een warme maaltijden ten minste 60°C.
- Koude gerechten blijven (inclusief consumptietijd) niet langer dan 2 uren buiten de koeling.
- Verhit rauwe ingrediënten tot minimaal 75°C in de kern.
- Zuigelingenvoeding en moedermelk onder 4°C bewaren.
- Controleer de houdbaarheidsdatum voor gebruik.
- Reinig de eigen drinkbeker/fles van het kind na ieder gebruik door deze met heet water goed om te spoelen en te controleren of er geen melkresten nog in de fles zitten.
- Geef kinderen per maaltijd eigen servies, na gebruik gaat alles in de afwas.
- Pak bij zichtbare verontreiniging, na vuile klusjes én minimaal elke dag een schone vaatdoek, theedoek en handdoek.
- Houd het aanrechtblad schoon en ruim kruimels op.
- Bereide producten worden geproefd met schone lepel en deze lepel komt daarna meteen bij de vaat en wordt nooit een 2e keer gebruikt om te proeven.
- Voedsel wordt bereid op schone borden en met schoon bestek. Dagelijks wordt het bestek, borden, bekens enz. gereinigd in de vaatwasmachine.
- Het krat waarin de vieze vaat naar de vaatwasmachine wordt gebracht wordt na leegruimen van het krat meteen schoongemaakt. Dit om te voorkomen dat schone vaat uit de vaatwasser weer in een vies krat komt.

12.4 Baby voeding

- Wij bieden de gelegenheid tot het geven van borstvoeding. Conform de “Hygiëncode voor kleine instellingen” dient afgekolfd borstvoeding gekoeld vervoerd te worden en te zijn voorzien van een etiket met de datum en de naam van het kind.
- De moedermelk mag maximaal 3 dagen geleden afgekolfd zijn en moet tevens in de koelkast (van maximaal 4 graden) bewaard zijn.
- Als de moedermelk is ingevroren mag het maximaal 6 maanden geleden zijn gekolfd en dient het binnen 24 uur na ontdooien aan het kind te worden gegeven.
- Wij accepteren naast moedermelk alleen zuigelingenvoeding in poedervorm. Als gevolg van een eerdere aanpassing in de hygiëncode is het meebrengen van aangemaakte zuigelingenvoeding naar het kindercentrum niet meer toegestaan.
- We gebruiken spa blauw voor zuigelingenvoeding. We warmen de voeding op met een flessenwarmer.

We ontdooien bevroren moedermelk in de koelkast of onder de kraan met stromend water van ongeveer 20°C.

- We gebruiken flesvoeding tijdens het voeden niet langer dan één uur buiten de koeling en gooien resten flesvoeding weg.
- Ieder kind die nog flesvoeding krijgt, maakt gebruik van zijn eigen fles van thuis, voorzien van naamsticker (er zijn wel reserveflessen aanwezig).
- Wanneer kinderen geen flesvoeding meer krijgen en de fles niet meer nodig hebben, gebruiken ze bekertjes van ons.
- Flessen worden na gebruik meteen schoongespoeld met heet water en zo nodig in de koelkast bewaard.
- Ouders zijn zelf aansprakelijk voor het voedsel en materiaal dat zij van huis meegeven.
- Waar nodig geven we ouders advies over het reinigen van de flessen.
- Eigen flessen en spenen reinigen de ouders zelf.
- Ook de eigen fopspeen van ieder kind moet gemerkt zijn met de naam.

Omdat de allerkleinsten bijzonder kwetsbaar zijn, is het raadzaam om extra zorgvuldig om te gaan met hun voeding. Daarom is het belangrijk rondom flesvoeding extra aandacht te besteden aan een goede handhygiëne.

13 Schoonmaken

We vinden een schone omgeving voor de kinderen erg belangrijk. In ons schoonmaakrooster staat aangegeven hoe vaak alles wordt schoongemaakt.

Ook in het hoofdstuk over voeding is natuurlijk veel te vinden over hoe wij de hygiëne in ons kindercentrum waarborgen.

13.2 Schoonmaakmiddelen

We kiezen als schoonmaakmiddelen voor groene zeep en soda. Twee middelen die al heel lang mee gaan en nog steeds hun goede diensten bewijzen. Het zijn natuurlijke producten zonder vervelende geuren of chemische toevoegingen.

Alle schoonmaakmiddelen staan hoog in de kastje.

13.3 Speelgoed

Het speelgoed wordt volgens het schoonmaakplan schoongehouden. Daarnaast wordt overdag gekeken naar het speelgoed dat door kinderen in de mond is genomen, dit wordt iedere dag gereinigd.

We houden het binnenspeelgoed gescheiden van het buitenspeelgoed.

13.4 Beddengoed

Ieder kind slaapt in zijn eigen slaapzak, deze worden wekelijks gewassen. Ieder kind slaapt zoveel mogelijk in een eigen bed, zodra kinderen elkaar afwisselen in hetzelfde bed wordt de hoes waarop ze met hun hoofd liggen verschoond. Aan het einde van iedere week worden alle bedden geheel verschoond.

Alle textiel wordt op 60°C gewassen.

13.5 Ventilatie

Iedere dag als de kinderen naar huis zijn en wij gaan schoonmaken luchten we de ruimte door het raam een tijd open te zetten. Daarnaast is in de groepsruimtes ook ventilatie aanwezig. In de slaapkamers zit een ventilatiesysteem die op deze ruimte is afgestemd, deze zorgt dat de zuurstof in de slaapkamers op orde blijft.

De temperatuur in de groepsruimte willen we graag aangenaam hebben voor de kinderen. Daarom houden we een temperatuur aan tussen de 20 en 22°C.

Door middel van een CO2 meter houden we de luchtwaarde in de gaten, er wordt regelmatig gelucht om de waardes op orde te houden, standaard staat de ventilatie in de slaapkamers aan.

- Hitteprotocol

Wanneer er sprake is van een hittegolf (drie dagen achter elkaar 30 graden of hoger), laten we het hitteprotocol ingaan. Om zo lang mogelijk op verantwoorde wijze opvang te kunnen bieden, treffen we de volgende maatregelen.

- Bij zonsopkomst zorgen we dat de zonwering naar beneden is, bij zonsondergang halen we deze weer omhoog.
- We openen de ramen zolang het buiten koeler is dan binnen. Wanneer het buiten warmer is dan binnen hebben we de ramen in principe gesloten, behalve om te ventileren.
- We geven extra drinkmomenten aan kinderen en leidsters gedurende de dag.
- We proberen warmtereductie in de groepsruimtes te krijgen door televisies en andere warmtebronnen en verlichting zo min mogelijk te gebruiken.
- We houden kinderen tussen 12.00 en 16.00 uur zoveel mogelijk uit de zon. We laten ze buiten spelen met water en zorgen voor voldoende schaduwplekken om uit te rusten of te spelen onder de bomen, overkappingen, partytenten of parasols.
- We letten er op dat de kinderen voldoende bescherming hebben tegen de zon door bijvoorbeeld het dragen van een pet of hoedje en door ze op tijd weer hun kleding aan te laten trekken (als het uit was bij spelen met water).
- We smeren de kinderen tijdig voor het naar buiten gaan in met zonnebrandcrème (minimaal factor 30). Na contact met water en afdrogen of na twee uur herhalen we dit.
- We berichten de ouders over onze werkwijze en vragen ze om zelf ook maatregelen te treffen, zoals de kinderen luchtige kleding aantrekken, ze zelf al van tevoren insmeren en met de kinderen praten om ze bewust te maken van de gevaren van de zon en het belang van bescherming.

De maximale temperatuur is in de groepsruimtes 27 graden en in de slaapkamers 25 graden. Zodra de maximumtemperatuur op de slaapkamers overschreden dreigt te worden, zetten we de airco's aan en brengen we de temperatuur omlaag naar een aangenaam en acceptabel niveau.

We kunnen ouders vragen of ze hun kinderen eerder op kunnen halen. Dit zal zo snel mogelijk met de ouders gecommuniceerd worden en zal altijd in overleg gaan.

Verschil oververhitting/ hitte-uitputting/ hitteberoerte

Oververhitting - Hoe herken je het?

- Vermoeidheid
- Concentratieverlies overdag
- Hoofdpijn
- Duizeligheid
- Spierpijn
- Opgezwollen enkels (oedeem)
- Jeukende blaasjes

Wat doe je?

Laat het slachtoffer/kind niet in de zon staan en ga naar een koele ruimte/plek. Drink voldoende water, thee of koffie, ook als je geen dorst hebt. Doe rustig aan. Een voetenbad kan helpen tegen oververhitting en opgezwollen enkels. Neem contact op met de huisarts als de klachten erger worden.

Hitte- uitputting - Hoe herken je het?

- Flauwvallen
- Kramp
- Snelle hartslag
- Hevig zweten
- Een bleke huid

Wat doe je?

Stop met wat je aan het doen bent en zoek een koele plek. Drink voldoende water of sportdrank in kleine slokjes. Koel je lichaam: neem een koude douche of met natte doeken. Als de klachten niet minder worden, waarschuw dan een arts.

Hitteberoerte - Hoe herken je het?

- Verhoogde lichaamstemperatuur van meer dan 39 graden
- Hoge hartslag
- Misselijkheid
- Rode huid
- Meestal geen zweet
- Stuiptrekkingen
- Bewustzijnsverlies

Wat doe je?

Een hitteberoerte is levensbedreigend! Bel 112 en volg de aanwijzingen van de hulpdiensten.

- Omgang met kleine risico's

Hierboven staan veel veiligheids- en gezondheidsaspecten die we erg belangrijk vinden. Daarnaast is er natuurlijk ook veel ruimte voor kinderen om binnen bepaalde grenzen risico's te nemen. Hieronder een aantal punten waarbij we de kinderen leren omgaan met risico's.

Baby-dreumesgroep

Hier zijn lage speelkussens aanwezig waar ze op kunnen klimmen, heel veilig voor die leeftijd. Voor iets meer uitdaging mogen de dreumesen af en toe onder begeleiding met de grotere speelkussens spelen. Deze kussens moeten dan met het klittenband tegen elkaar aan zitten en de hoekige kussens ertussen als valbescherming. **De peuters zijn daar op dat moment dan niet mee aan het spelen.**

Als de kinderen aan tafel zitten, zijn er soms kinderen die op tafel willen klimmen. We zetten ze dan niet vast, maar leren ze aan dat dit niet mag. Hooguit als iemand heel erg doorzet hierin en de leidster kan daardoor haar werkzaamheden niet uitvoeren, dan wordt er wel eens iemand vast gezet. In eerste plaats proberen we ze het gewenste gedrag aan te leren.

Peutergroep

Op de peutergroep hebben we 3 opeenvolgende trappetjes van 2 tot 3 treden die naar een speelzolder leidt. De peuters vinden alleen het traplopen al geweldig om te oefenen. Vaak mag dit thuis nog niet, aangezien traplopen op een hoge trap nog te gevaarlijk is. Hier kunnen ze naar hartenlust op oefenen. En natuurlijk valt er alsnog wel eens iemand en doet hij of zij zich ook wel een beetje zeer, maar dat hoort er bij. Er gebeuren geen erge ongelukken mee.

Ook de peuters spelen erg graag op de grote speelkussens. De speelkussens zitten dan met klittenband aan elkaar, of de pedagogisch medewerkers maken er een soort parcours van, met de rechthoekige kussens ernaast tegen vallen. Hier is het spel vaak al weer wat ruiger dan bij de dreumesen.

Combinatiegroep peuters en BSO

In de ochtend en begin van de middag wordt deze ruimte gebruikt voor de peuters. Na schooltijd door de BSO kinderen.

In deze groep zijn alleen spullen aanwezig die ook geschikt zijn voor de peutergroepen, qua veiligheid. Dus geen hele kleine lego of Playmobil onderdeeljes.

In de middag werken we met open-deuren-beleid in de BSO, dus kunnen ook de kinderen uit de combinatiegroep ervoor kiezen om in de andere BSO ruimte met kleinere materialen te spelen. De uitwerking hiervan staat verder omschreven in de dagindeling van de BSO.

BSO – risicovol spelen

De BSO kinderen mogen zelf weten wat ze met de speelkussens doen, ze weten er heel veel mee te bedenken, van een huisje maken tot een parcours, van een gymattribuut tot een onderdeel van een winkeltje.

Regelmatig stoeien BSO kinderen ook met elkaar, dat loopt niet altijd goed af, maar daar leren ze ook van. We maken vooraf wel afspraken, maar ook worden regelmatig afspraken nog bijgesteld tijdens het spel, regels omtrent voorzichtig zijn met elkaar. Maar fijn stoeien is ook belangrijk.

De BSO kinderen mogen ook met hamers en spijkers werken. Hier is wel altijd een leidster bij aanwezig. De kinderen mogen niet rondlopen met hout met spijkers erin, dat is weer te gevaarlijk. Dit leggen we dan ook uit zodat ze weten waarom er regels zijn.

In de BSO zijn kleinere spelmaterialen, dus niet geschikt voor de jongste kinderen.

Buiten is voor de BSO kinderen een klimrek. Hij is veilig gemaakt met houtsnippers eromheen. Bovenop zijn houtjes geplaatst zodat kinderen minder snel over het klimrek heen zullen klimmen. Er is altijd ook een leidster buiten tijdens het spelen, dus waar nodig zal zij te veel risico's corrigeren. Wel houden wij het risicovol spel onder de aandacht om een goede balans te vinden tussen het nemen van gezonde risico's en gevaarlijke situaties.

Het plein voor de BSO kinderen is afgeschermd van het plein van de peuters.

- Omgang met grote risico's

Het kan voorkomen dat mensen te maken krijgen met een echt gevaarlijke situatie, zoals bij vermissing, verstikking of een wiegendood. We beschrijven per situatie hoe er gehandeld dient te worden.

Verstikking

Hoe kun je verstikking bij een kind voorkomen?

Wees voorzichtig met:

Voedsel: voedsel is meestal de oorzaak van verslikking en verstikking. Let goed op voedsel dat rond en glad is, zoals cherrytomaatjes, nootjes en druiven. Zachte dingen kunnen vervormen en de luchtpijp afsluiten. Snij fruit en groente altijd in kleine stukjes. Blijf er ook bij als het kind eet en hou snoepjes buiten bereik van baby's.

Speelgoed: Koop altijd speelgoed dat is afgestemd op de leeftijd van het kind; let op de sticker op de verpakking. Geef het kind geen speelgoed dat door een wc-rolletje past of speelgoed dat kleine, losse onderdelen bevat.

Wat zijn de symptomen van verstikking?

Als er sprake is van een gedeeltelijke belemmering van de luchtwegen dan kan iemand nog geluid voortbrengen. Hij of zij heeft dan een piepende ademhaling of hijgt. De persoon kan dan zelf met de hoestreflex het voorwerp uit de keel halen.

Als de luchtwegen helemaal zijn verstopt, treden de volgende symptomen op:

- Ademnood;
- Paniek, waardoor iemand naar de keel grijpt;
- Hoesten, huilen of praten lukt niet meer;
- Gezicht kleurt blauw;
- Gezwollen gelaat;
- Uitpuilende ogen;
- Bewustzijnsverlies;
- Koude huid.

Wat te doen bij verstikking bij volwassenen?

Als het slachtoffer niet meer kan ademen, dien je onmiddellijk te beginnen met de Heimlichmanoeuvre. Dit gaat als volgt:

1. Ga achter het verstikkingslachtoffer staan.
2. Sla je armen om het middel van het slachtoffer heen en bal je handen samen tot een vuist.
3. Plaats de duimkant van je vuist tegen de buikwand van het slachtoffer. Doe dit iets boven de navel en net onder de ribbenkast.

4. Druk je vuist met een snelle opwaartse beweging in de buikwand van het slachtoffer. Hierdoor wordt lucht met kracht door de luchtpijp gestuwd, waardoor een eventuele obstructie verwijderd wordt.
5. Herhaal stap 4 indien nodig.

Wat te doen bij verslikking en verstikking bij een kind?

Voordat een kind bewusteloos is, moet je zo snel mogelijk maatregelen ondernemen:

1. Sta of kniel achter het zittende of staande kind of neem hem op schoot.
2. Sla met de hiel van je hand vijf keer tussen de schouderbladen.
3. Ga rechtop met je knieën op de grond zitten. Houd het kind met zijn rug tegen je buik.
4. Voer vijf buikstoten uit, oftewel de Heimlich-greep. Omarm de middel van het kind onder zijn armen door. Let erop dat hij voorover buigt. Plaats één vuist met de duimkant tegen de buik onder het borstbeen en stoot schuin naar boven.
5. Blijf dit herhalen totdat het voedsel of het voorwerp loskomt of totdat hulp is gearriveerd.

Wat te doen bij verslikking en verstikking bij een baby?

1. Ga zitten of kniel neer bij het baby.
  2. Leg de baby op de buik op je onderarm en pak de kaaklijn vast.
  3. Ga op de punt van de stoel zitten, leg je onderarm met de baby op je bovenbeen, plaats je voet op de grond zodat deze naar voren wijst. De baby hangt met zijn hoofdje naar beneden.
  4. Sla met de onderkant van je andere hand vijf keer op het ruggetje, tussen de schouderbladen. Zo kun je lucht naar voren drukken. Sla niet op de schouderbladen, maar sla iets omhoog.
  5. Als dit niet lukt: pak de baby vast, draai hem tussen je armen om en leg de baby op zijn rug. Het is dezelfde houding als bij stap 2, maar nu op de rug.
  6. Voer vijf diepe en snelle borstcompressies uit: sla of druk met twee vingertoppen tussen de tepels. Doe dit met korte en krachtige bewegingen.
  7. Als dat niet lukt, draai je de baby weer om in buikligging en herhaal je stap 3.
  8. Blijf slaan tussen de schouderbladen en ga door met de borstcompressies totdat de baby hoest en weer bijkomt.
- Zie je een voorwerp in de mond van het kind? Haal het er dan voorzichtig uit.

Vermissing

Ondanks de voorzorgen kan het voorkomen dat een kind aan de aandacht ontsnapt, wegkruipt of wegloopt. Ieder kind dat kwijt is, wekt grote ongerustheid op en er kan gemakkelijk paniek uitbreken. In het protocol is preventief beleid omschreven om het risico op vermissing zo klein mogelijk te maken. Mocht een kind toch vermist raken, dan zijn er voor de verschillende scenario's stappen omschreven om overzichtelijk te kunnen handelen.

Wat verstaan wij onder 'vermissing kind'

- Als een kind tijdens het verblijf op ons kinderdagverblijf/BSO zoekraakt.
- Het kind zonder toestemming meegenomen is door onbevoegde personen.

Wanneer is de kans het grootst dat een kind vermist wordt?

- Bij het brengen/halen van de kinderen uit school;
- Bij het zelfstandig buiten spelen;
- Wanneer kinderen naar het toilet gaan tijdens het buitenspelen;
- Tijdens een uitje.

Preventief beleid

- Elke medewerker op de groep weet hoeveel kinderen er op de groep aanwezig moeten zijn.

Dit wordt bijgehouden via Bitcare.

- Ouders wordt tijdens de aanmeldprocedure verteld dat zij tijdig moeten doorgeven wanneer hun kind niet op de opvang komt.
- Ouders geven aan wie het kind komt ophalen.
- Het kind wordt niet meegegeven aan personen waarvan niet 100% zeker is dat dit goed is. In twijfelgevallen wordt er contact opgenomen met de ouder(s) voor toestemming.
- Kinderen wordt aangeleerd om te vertellen wat ze gaan doen en waar ze heen gaan.
- Met de kinderen worden goede afspraken gemaakt over de plekken waar zij niet mogen komen om hun veiligheid te waarborgen.
- Ruimtes waar kinderen niet zelfstandig mogen komen zijn afgesloten (denk hierbij aan hekken, deuren, enz.).
- De pedagogisch medewerker van de BSO is op de hoogte van de bezigheden van de kinderen. Wanneer kinderen naar buiten gaan om te spelen of andere activiteiten buiten de BSO doen, wordt dit doorgegeven bij de pedagogisch medewerker.
- Wanneer de kinderen op een uitstapje gaan worden er speciale afspraken gemaakt over waar kinderen wel of niet mogen komen.
- De pedagogisch medewerker zorgt er voor dat een invalkracht / stagiaire goed op de hoogte is van deze preventieve maatregelen.

Stappenplan vermissing

Wanneer je ontdekt dat je een kind uit de groep mist, kun je een aantal dingen ondernemen, die helpen het vermiste kind op te sporen. Dit betreft niet alleen het zelf zoeken, maar ook het verzamelen van informatie over het kind en over de omstandigheden van de vermissing.

- Meld bij je naaste collega van de groep dat er een kind vermist is. Draag de zorg van de andere kinderen over aan je collega zodat je je kunt richten op het vermiste kind.
- Blijf kalm en denk helder na. Wanneer heb je het kind voor het laatst gezien? Wat was het kind aan het doen? Waar zou het mis kunnen zijn gegaan?
- Bekijk eerst goed alle kamers, gangen, slaapkamers & toiletten etc. Roep ondertussen het kind. Kijk op plaatsen waar kinderen zich kunnen verbergen in de rest van de ruimte. Het komt nogal eens voor dat een kind zich verstopt of ergens in slaap is gevallen.
- Wanneer er tijdens de vermissing buiten werd gespeeld, kijk je goed waar het kind heen kan zijn gegaan. Bedenk wat interessant kan zijn voor een kind. Zoek buiten eerst op de plekken waar het kind gevaar zou kunnen oplopen, bijvoorbeeld bij het water en de verkeersweg.
- Vraag aan voorbijgangers of zij een kind hebben gezien.
- Schakel na 10 minuten zoeken meerdere collega's in om te helpen zoeken. Alle collega's hebben hun mobiel mee en aan.
- Een andere collega brengt de leidinggevende of directie op de hoogte. Deze neemt contact op met de ouders.
- Na 20 minuten bel je de politie.
- Noteer de naam van de politiefunctionaris die je aan de telefoon gesproken hebt en de naam van de politiefunctionaris die als je contactpersoon is aangewezen. De politie zal de zoektocht overnemen.

Wanneer het vermiste kind terecht is

- Informeer je de politie wanneer deze ingeschakeld is.
- Informeer alle andere betrokkenen die weten dat het kind vermist was.
- Ga na wat de reden van de vermissing was, zodat een herhaling voorkomen kan worden.

Vermissing van een kind wanneer het niet komt opdagen op de opvang

- Vraag andere collega's en leidinggevendenden of zij iets weten van het kind. Heeft een ouder

gebeld, gemaïld of een boodschap op de voicemail achter gelaten?

- Wanneer een kind niet aankomt bij Wollewaps, terwijl het wel verwacht wordt, wordt er eerst contact met ouders opgenomen of het kind daadwerkelijk aanwezig zou moeten zijn.
- Ook wordt er voor de BSO kinderen contact opgenomen met school of het kind daar wel is geweest.
- Wanneer niemand weet waar het kind is wordt het protocol vermissing van een kind tijdens opvangtijd gevolgd.

Wiegendood

Helaas komt het in Nederland nog steeds één keer per maand voor dat er een baby komt te overlijden door een wiegendood. Wat kunnen we doen om de veiligheid te bevorderen?

Preventief beleid

- Leg de baby altijd op de rug te slapen;
- Vermijd een te warme omgeving;
- Zorg voor veiligheid in wieg of bed;
- Blijf bij de baby in de buurt;
- Houd een baby rookvrij;
- Let op geneesmiddelen met slaapverwekkende bijwerkingen;
- Zorg voor rust en regelmaat.

Zie voor meer informatie de richtlijnen preventie wiegendood van het NCJ

(<https://www.ncj.nl/richtlijnen/alle-richtlijnen/richtlijn/preventie-wiegendood>)

Handelen in geval van een calamiteit

- Blijf kalm;
- Prikkel de baby (zonder krachtig schudden!);
- Roep hulp in van andere aanwezigen;
- Pas bij geen reactie op de prikkels reanimatie en mond-op-mondbeademing toe;
- Bel 112 en geef de volgende informatie door: je naam en plaats waar de hulp moet komen (Akkersplein 56A Heerenveen), een beschrijving van het ongeval en informatie over de leeftijd en toestand van het kind;
- Laat de ouders van het kind informeren.

- Actueel houden van dit document

Alle medewerkers (zowel pedagogisch medewerkers als stagiaires) dienen op de hoogte te zijn van de inhoud van dit document.

Steeds als zich een incident of ongelukje heeft voorgedaan zal dit in de teamvergadering besproken worden en zullen er zo nodig aanpassingen gedaan worden aan dit document.

Dit onderwerp/document een vast plekje op de teamvergadering. Dit om het onderwerp en het document:

- Actueel te houden;
- Zo nodig aan te passen en verder risico's zoveel mogelijk te voorkomen;

- Waar nodig extra onder de aandacht te brengen. Dit opdat pedagogisch medewerkers de noodzaak voelen om hier mee te werken en ook elkaar en stagiaires hierop aanspreken als niet alle veiligheids- en gezondheidsaspecten worden nageleefd.

